

Nordisk Journalistcenter Strategi for NJC i perioden 2026-2030

Baggrund

Nordisk Journalistcenters (NJC) **mission** er at anvende det stærke kulturelle fællesskab og de nordiske værdier som et middel til at styrke den uafhængige journalistik i Norden, samt i Nordens nærområder, Baltikum, Rusland, Belarus og Ukraine.

Nordisk Journalistcenters **vision** er at drive og videreudvikle et **videncenter** for nordisk journalistik. Centeret har skabt merværdi for journalister, redaktører og mediehuse på tværs af hele regionen.

Ved hjælp af årelang og regelmæssig støtte fra Nordisk Ministerråd (NMR) og branchens aktører i de nordiske lande, har Nordisk Journalistcenter gennem mere end 65 år kunnet tilbyde kompetenceudvikling gennem efteruddannelse, udveksling, workshops, seminarer mv.

NJC er den eneste nordiske organisation, der har til formål at udvikle, gennemføre og tilbyde efteruddannelse af journalister fra hele Norden. NJC samarbejder med medieorganisationer i hele regionen, det vil sige journalistforbund, udgiverforeninger, mediehuse, medie support organisationer, NMRs kontorer i Baltikum og desuden relevante civilsamfunds-organisationer. For dette "ihærdige arbejde" blev NJC tildelt "Nordens Samarbejdspris 2024" i Stockholm 13. juni 2024.

Medierne gennemgår en række omfattende transformationer, og har fået konkurrence fra internationale tech-giganter samt sociale medier uden professionelle standarder for journalistisk etik, "fact checking" eller kildekritik. Mediernes forretningsmodeller og de journalistiske fortælleformer og metoder skal følge med denne udvikling. Det betyder at journalister kontinuerligt skal kvalificeres gennem efter- og videreuddannelse. Der er med andre ord brug for "livslang læring", og de fleste problemstillinger i Norden, fra klimaforandringer, forurening og miljø til sikkerheds- og forsvarspolitik, går på tværs af landegrænserne.

Fokus på Norden, naboerne, klima, Arktis, forsvar og sikkerhed

De seneste års indsatser har styrket klimajournalistikken og bidraget til en forståelse af menneskets og naturens samspil i de nordiske og arktiske regioner, herunder relationen mellem de nordiske lande indbyrdes og samspillet med vores nordiske/arktiske naboer. I perioden 2021 – 2025 har NJC haft et stærkt fokus på udvikling af nye kursus-koncepter og metoder inden for nordisk klimajournalistik. Det er sket i samarbejde med nordiske partnere gennem Nordplus projektet ”**Nordisk Uddannelsesnetværk for Innovativ Klimajournalistik**”.

Med krigen i Ukraine er der vendt op og ned på forsvars- og sikkerhedspolitikken i Norden og Arktis. I lyset af dette har NJC, også med støtte fra ”Nordplus Adult Programmet”, indgået i et nyt, flerårigt samarbejde med nordiske uddannelsesinstitutioner om opkvalificering og kompetence-udvikling af journalister med fokus på dækning af sikkerheds- og forsvarspolitik. Projektet ”**Nyt sikkerhedsbillede – nye metoder for nordiske journalister**” skal køre i perioden 2024 – 2026. Målet er at udvikle og afprøve pædagogiske metoder og værktøjer for at få et løft i kundskab, når det gælder forsvar og sikkerhed.

”Norden 2030”

Nordisk Journalistcenter vil gennem sit virke kunne styrke den journalistiske dimension af visionen om Norden som foregangsregion frem mod 2030. Frem mod 2030 kommer NJC til at følge op på Nordisk Ministerråds strategiske prioriteringer. Nordisk Ministerråd har formuleret sin vision, ”Norden 2030”, som skal udvikle Norden til verdens mest bæredygtige og integrerede region. ”Norden 2030” har udpeget tre strategiske prioriteringer: (1) et grønt Norden, (2) et konkurrencedygtigt Norden og (3) et socialt bæredygtigt Norden.

Borgernes aktive deltagelse i den grønne, sociale og økonomiske omstilling fordrer solid, faktabaseret og troværdig oplysning. Solid og troværdig oplysning fordrer uafhængige, professionelle medier, der både kan formidle de nationale politikker og, på borgernes vegne, stille kritiske spørgsmål til dem.

Denne oplysningsopgave fordrer et professionelt journalistkorps, der er i stand til både at forstå udfordringerne, formidle omstillingsinitiativerne og omsætte det til troværdig, handlingsanvisende information. Dette kræver, at journalisterne konstant har mulighed for at efteruddanne og kvalificere sig for at forstå, hvad nye opgaver i en ny medieverden går ud på.

Nordens nærområder 2030

NJC's aktiviteter i Nordvest Rusland fik en brat ende med Ruslands invasion af Ukraine 24. februar 2022. Efter en indsats gennem mere end 10 år - i tæt samarbejde med russiske partnere og med støtte fra Nordisk Ministerråd - blev alt lukket ned.

NJC skal fortsat opretholde et samarbejde med russiske journalister, i den form og i det omfang det er muligt.

Målene er:

- at styrke russiske journalister (uden for Rusland) gennem efteruddannelse og opkvalificering for at øge deres mulighed for at dække udviklingen i Rusland udefra og informere den russiske offentlighed indefra
- at styrke uafhængige russiske journalister og udvikle nye kompetencer, der kan anvendes og blive værdifulde i et fremtidigt Rusland, hvor ytrings- og pressefrihed er fremherskende

Hverken klimaforandringer eller sikkerhedspolitik følger landegrænser. Sådanne forudsætninger er ikke isoleret til de fem nordiske nationer. Derfor er det afgørende at journalister, også i Nordens nærområder, har adgang til at udveksle viden, metoder, kilder og oplysninger. Dette kan bibringe alle regionens borgere et retvisende troværdigt billede af hele regionens livsbetingelser.

NJC skal fortsætte sin støtte til og samarbejde med uafhængige journalister i regionen og med deres medier i eksil. Støtte til og samarbejde med ukrainske journalister er en prioritet også i den kommende periode.

Aktiviteter

NJC vil frem mod 2030 arbejde for at styrke en professionel journaliststand gennem efteruddannelse og projekter. Målet med disse er, at journalisterne efter endt deltagelse:

- formår at tilvejebringe troværdig og uafhængig information, mestrer de nye redskaber gennem anvendelse af kunstig intelligens, open source intelligenser og avanceret datajournalistik. Samtidig skal de være i stand til at forholde sig kritisk til brugen af disse redskaber.
- evner at stille de nødvendige kritiske spørgsmål til magthavere og interessenter,
- kan være et korrektiv til en uoverskuelig mængde af mere eller (ofte) mindre troværdige informationer, der spredes på de sociale medier
- udgør en modvægt mod "fake news", desinformation og konspirationsteorier.

Fokusområderne de kommende år vil fortsat være klimaforandringer, sikkerhedspolitik og forudsætninger for, at Norden kan forblive verdens mest bæredygtige og integrerede region.

NJC-aktiviteterne vil i perioden bl.a. bestå af:

1. **Efter- og videreuddannelse (EVU)** af nordiske journalister, med fokus på klima, sikkerhedspolitik, grøn omstilling, social bæredygtighed og økonomisk konkurrencedygtighed. NJC skal styrke tilbud om relevant efteruddannelse, også til journalister fra nationerne i Nordatlanten, (Island, Grønland, Færøerne) og Ålandsøerne. NJC bør også bidrage til at afklare

behov inden for EVU-feltet.

2. **Temakurser, seminarer, studierejser** mv. om miljø, klima, Arktis, Nordatlanten, sikkerheds- og forsvarspolitik. Eksempler: Grønland - en arktisk nation i forvandling.
3. **Etablering af professionelle netværk i Norden** inklusive nabolandene (Baltikum, Rusland, Belarus og Ukraine), med henblik på erfaringsudveksling, kompetenceudvikling og samarbejde om tværnationale temaer, nyheder og baggrundshistorier.
4. **Media Literacy-programmer**, rettet mod hhv. journalister, beslutningstagere og mediebrugere, som styrker evnen til at skelne mellem facts og fakes, desinformation og journalistik i et uoverskueligt medieudbud. Eksempel: Mellem facts og fakes i Ukraine.
5. **Forskning, formidling, konferencer** mv. for politikere, medier og eksperter om aktuelle emner i relation til politik, samfund og medier. Eksempel: Presserejse til det arktiske Norge (Arctic Frontiers)

Organisering

NJC er en selvstændig nordisk institution, administrativt og juridisk hjemmehørende under DMJX Danmarks Medie- og Journalisthøjskole i Aarhus. NJC ledes af et bredt sammensat tværnordisk "Advisory Board", der består af seks erfarne repræsentanter for medier og journalistik i Norden. Gruppens opgave er:

- At sikre en bred forankring af NJC's arbejde i Norden og naboregionerne. • At bidrage med ideer og forslag til NJC's arbejde.
- At udvikle strategi og handlingsplaner for NJC
- At give input og feedback om NJC's aktiviteter, herunder via nyhedsbrevet.

Den daglige drift varetages af en daglig leder, der ansætter det fornødne personale inden for rammerne af NJCs samlede økonomi.

Finansiering

NJC finansieres primært af fondsmidler fra Nordisk Ministerråd og andre relevante fonde, f.eks. Den Ny Demokratifond (DK), STUP (NO), Nordplus Adult samt ved deltagerbetaling i form af kursusafgifter.

NJC har ikke til formål at skabe overskud. Alle midler vil således blive anvendt i overensstemmelse med formålet. NJC indgår aftale med Danmarks Medie- og Journalisthøjskole om anvendelse af lokaler og andre ydelser.

Aarhus, januar 2026

Valeria Helander, Chair of the NJC Advisory Board, undersøgende journalist på Sveriges Television.

Olav Njaastad, Vice Chair of the NJC Advisory Board, veileder UiB/sujo tidl. redaktionsleder og dokumentarist i NRK, tidl. forbundsleder for Norsk Journalistlag, Risør/Oslo, Norge.

Sigrún Stefánsdóttir, Journalist og dosent i journalistik ved Akureyri Universitet, Island

Leif Lønsmann, tidl. radiodirektør Danmarks Radio, koncerthuschef, udviklingschef og leder af radioens dokumentargruppe. København, Danmark.

Lena Skogberg, nordisk korrespondent i København for Hufvudstadsbladet, Helsingfors, Finland

Linda Lundin, chefredaktør på Arbetarbladet, Bonnie News, Sverige

John Frølich, Centerchef, Nordisk Journalistcenter, Aarhus, Danmark.